

תל-אביב

לבנון ושאר על הבמה

האולם הדום. על היציע מעשנים בעצבנות מהולה בצפייה. למטה סופרים חיים לבנון ויהודה נגיבי את קולות חברי מועצת עיר ית תל-אביב. 20 ימים בעד מרכזי נמיר, 11 נגד. השר המקריח בעל החליפה האלגנטי סית עולה אל הבמה, לוקח את הפטיש הי מונה על השולחן החום. ברגע האחרון הוא תופס בורועו של לב גון היורה מהבמה, עוצר בעדו. ראש העיר החדש מבקש ממנו לשבת לידו, לעזור לו לנהל את הישיבה. הוא אינו בקיא עדיין. לבנון יושב ליד הראש בפעם האחרונה. ישיבת המועצה מנוהלת לראשונה מזה 32 שנים על-ידי איש מפא"י.

בפעם הבאה ברמת-גן. ההתחלה אינה מענינת ביותר. נציגי כל הסיעות מוסי רים הצהרות. כולם דואגים לטובת העיר, לכן כל אחד מצביע אחרת. רק אברהם שכטרמן מחרות לא מרוצה משיגרת ההצ'רות. באמצע ואומו הוא פונה אל נמיר: "איך הנוהג אצלכם — נותנים לשתות באמי צע הנאום או בסוף?" ראשהעיר החדש נבוך. אינו יודע עדיין, מברר את הבעיה ברצינות. המסקנה: חברי מועצת העיריה לא יוכלו בארבע השנים ה קרובות לשתות שום משקה באמצע נאומי הם. זה אולי ישכנע אותם לקצר את ה נאומים.

מגיע תורה של מפא"י למסור הצהרה. "כחבר הסיעה אני מציע שתתחרו על זכות זו", פונה נמיר אל חבריו, הסובלים כמו הו החום. אליעזר שכטר קם. "כלל לא התכוננו למסור הצהרה", הוא מכריז. אולם מתא התוואים לא מאמינים שהדושיח בין נמיר ושכטר הוא ספוטאני. אתה כמו ואידוון, גיבור חידוני הסלבוניה המבוים של ארצות הברית", מעיר אחד הכתבים.

פרשת ההצבעות על סגני ראשהעיר נגי מרת במהירות. הצ'כים צועקים שיש אינ פלציה של סגנים, שישה במספר. אבל לאיש לא איכפת. זהו המחיר שמשלמים בעד קואליציה, וזה כפעי, עונה נמיר. כולם מבינים. גם הם היו פעם בקואליציה דומה. מיד אחרי ההצבעה מוסר איש מפא"י מכתב לזקן הכתבים שמעון סאמט: נמיר ושכטר ילכו לבית משפחת רוקח, יתייעצו עם אלמנתו מהו מפעל הזכרון שכדאי לה קים לזכר בעלה.

האחרים ממהרים אל המזנון העשיר, מת חילים להרויק את 500 כנסיות הקונויק. בפעם הבאה גם את רמת-גן, מברכים אנשי מפא"י את עצמם.

אנשי האופוזיציה החדשים בעיריה מחפ' שים נוחמים. "אני שמח שישנו לפחות עוד מפא"יניק אחד שמצטער על הצלחת מפא"י בתל-אביב", אומר איש חרות ידוע. "זה לוי אשכול. עכשיו הוא ייאשל לעשות מה שלא עשה אף פעם: להגיש עזרה כס' פית לעירית תל-אביב."

רחובות

אפיית הקואליציה

עם היודע תוצאות הבחירות לרשויות המקומיות, שכמו הבחירות לכנסת הנוחלו תבוסה מכרעת לציונים הכלליים, הוציא מידם את ראשות העיר בראשון-לציון ובתל-אביב, ניחמו הצ'כ את עצמם בעובדה אחת: ברחובות הם זכו בציר נוסף. הסיכוי יים הם, כך הודיעו, שראשות העיר רחובות תחזור לידי הצ'כ.

ואמנם במשך שבועות מספר נדמה היה כי הצ'כ כבשו מחשך את ראשות העיר רחובות. הם אמנם לא זכו בציר נוסף, אולם למועצה נבחר שאול זילברמן, נציג רשימת הסוחרים העצמאיים, שהוא חבר הנהלת הצ'כ ברחובות.

עד לפני זמן קצר התנהל משא ומתן להרכבת קואליציה של שמונה מתוך 15 חברי המועצה, בראשה יעמוד דב כרמלי, נציג הצ'כ והמוכיר הרצוי של איגוד ה' קבלנים ביום חמישי לפני שבועיים הת' כנסו בבית המפלגה הדתית-לאומית בתל-אביב, במלון קסטל לשעבר, שמונה נציגי הקואליציה החדשה — 2 נבחרו הצ'כ, 2 נבחרו המפלגה הדתית, נציג חרות, נציג אנגידת ישראל, נציג הסוחרים העצמאיים ו' נציג תימני שצריים. הם הגיעו ביניהם ל' ניסוח קוים משותפים לקואליציה החדשה. אולם בעיה אחת הפרידה ביניהם — בעית הסגנים. האופוזיציה בעד. במועצה הקודמת

היה כל חבר שני במועצה שגן ראש העיר. לראש העיר היו ששה סגנים. הקואליציה החדשה החליטה לבחור רק שני סגנים — את שלמה אבגין, נציג שצריים ואת נציג ה' מפלגה הדתית לאומית. כאן התקעו נציג אנגידת ישראל, משה מרגליות, אופק לפי מקצועו. "איני רוצה להיות יותר אופק", טען, "אני רוצה סגנות בשכר". בקשתו נדחתה. הוחלט לחתום על ההסכם ביום ראשון. אולם ביום ששי הת' ברר כי משה מרגליות עבר לצד מפא"י. ה' סיבה: הוא יקבל סגנות בשכר. קיבל גם הבטחה לשיכון.

ענה, כשליש מפא"י היו שמונה מתוך 15 חברי המועצה, מיהרו להצטרף אליהם גם שאר חברי הקואליציה הימנית. בישיבה הראשונה של המועצה החדשה נבחר נציג מפא"י יצחק כ"ץ, שהיה גם ראש העיר הקודם, לראשות העיריה. 13 חברי המועצה, כולל נציג חרות, הצביעו בעדו. רק שני נציגי הצ'כ נמנעו מהצבעה.

כך זכתה רחובות להיות אחד המקומות הבודדים בישראל בו הצביעו נציגי האופוזיציה בעד מועמד של הקואליציה. הגורם לכך היה עוצם ביישיותו של יצחק כ"ץ, המקובל על חוגים רבים. גם חברי הקוא

ח"כ כנוביץ לבריאות

ליציה היתנו את הצבעתם בעד מפא"י בתנאי שמועמדה יהיה כ"ץ עצמו, ולא משה ברזילי, מנהל לשכת המס ברחובות, ש' מפא"י רצתה למנותו במקום כ"ץ. "כ"ץ, מהנדס בכיר, עומד לצאת בעוד חצי שנה לגאונט בשליחות סולל בונה. ים רוש ממשרתו כראש העיר. אולם אז לא יוכלו עוד חברי הקואליציה להתנגד למוע' מדותו של משה ברזילי. ברוב להיטותם להצטרף לקואליציה, לא הבחינו הם כי חת' מו על סעיף המחייב אותם לתמוך בראש עיר המוצע על-ידי מפא"י, ולא דחקו ביצחק כ"ץ.

בריאות

רפואה מונעת

"שתי מכונות מגן דויד אדום עזבו בצ' פירה ארוכה את רחובות ורמלה", סיפר ה' שבוע גבר ממושקף, המהלך קצת בכבדיות. "המכונות הרחובותיות הביאה יולדת לבית' החולים הממשלתי אס"ף הרופא ברמלה, ה' ניה הביאה לבית-החולים קפנן ברחובות יולדת חברת קופת-חולים. בדרך נפגשו הנה' גיב, החליפו את היולדות וחזרו כל אחד לעירו. זה סמל הובונו הרפואי בישראל."

סיפורו המשעשע של האיש לא היה בדוי. ח"כ הצ'כ לשעבר בן-ציון הראל, שהיה חבר ועדת בריאות ממשלתית בראשות יצחק קנב, הגיש הצעות מיעוט מיוחדות לביטוח ממלכתי, ידע על המקרה.

החדוש, שנה אחרי שהצעתו של הראל הוגשה לשר-העבודה מרדכי נמיר, היא היתה למעשה הבעיה המרכזית עליה הת' הכחו נציגי מפא"י והפרוגרסיבים.

הפרדוקס הגדול. תכנית-הבריאות של הראל נראתה לפרוגרסיבים כמינימום המ' אפשר להם להצטרף לקואליציה. "בלעדיה

לא ניכנס לממשלה", הצהיר עסקן פרוגרסיבי מרכזי. "אנחנו דורשים את ביטול קופות ה' חולים המפלגותיות, והקמת קופת-חולים ממ' לכתית לכל האוכלוסיה, כולל אותם 20' אחוז שאינם שייכים לשום קופה."

היתה זו דרישה הגיונית. אך הפרוגר' סיבים לא הסתפקו בה. הם רצו לפתור עוד כמה בעיות נוספות. "זוהי ארץ של שיאים עולמיים ברפואה", אמר ח"כ הפרוגרסיבים ד"ר שמעון כנוביץ (59). — "יש בה שיא עולמי של רופא על כל 450 תושבים, שיא עולמי גרוע של רופא על כל 1800 חברים בקופת-חולים, ושיא-עולמי של חוסר תע' סוקה ל-40% מתמשת אלפים הרופאים ה' נמצאים בארץ. זה פרדוקס", הוסיף החיכ' שהוא הרופא הפעיל היחיד בכנסת הרביעית. רופאי קופת-חולים עמוסים צבורה, אינם יכולים לטפל בעילות בחולה, בזמן שלא חרים אין עבודה.

סיפר כנוביץ, בעצמו רופא-ילדים, לכתב העולם הזה: "לפני חצי שנה חתמתי הסכם עם קופת-חולים של ההסתדרות, בה מבו' טחים 1.2 מיליון מתושבי המדינה. לפי ההסכם יישלחו המבוטחים לרופאים פרטיים, הקופה תשלם להם עבור כל טיפול. עד היום לא נשלח אף חולה לאף רופא."

דרישות הפרוגרסיבים לא הסתכמו בשתי בעיות אלו. הם ידעו כי ביטוח מקיף של כל האוכלוסיה, חלוקת העבודה בין כל הרופ' איב, תעלה סכומי ענק. לפי הצעת ועדת' קנב, שכאיש קופת-חולים דרש להגדיל את ההקצבה הממשלתית לקופת-החולים ב-10%, לבטח רק 80% מן האוכלוסיה, היה הבי' טוח עולה כ-150 מיליון לירות.

בכל זאת האמינו הפרוגרסיבים כי אפשר לחסוך כספים רבים, אפילו אם יבטחו את כל האוכלוסיה. הסביר כנוביץ החיגר לכתב העולם הזה: "הממשלה משלמת כ-35 מיל' יון ל-1000' לשנה לקופת-החולים השונות, בגלל ריבוי המנגנונים והפקידות, שתפקידם היחיד הוא לסחוב את העגלה הפוליטית החולה של מפא"י."

קופת-חולים אנגלית. הפרוגרסיבים אספו הרבה חומר על הנוכח. הם הצביעו אותו לא רק מהצעתו הישנה של הראל, שדיחחו לשר-העבודה הרגיו לפני שנה את יצחק קנב, מנע אפילו ישיבת סיום חגיגית בלשכתו של מרדכי נמיר.

אנשי מקצוע רבים עזרו להם בטיעונם נגד קיום קופת-החולים המפלגתיות. אחד מהם, ממנהלי בית-החולים הדסה בירושלים, גילה כי קופת-חולים הפרה הסכם עם ראשי מוסדו, לפיו יאושפזו חולי הקופה כמעט בחינם אצלם, תמורת זה לא יאספו בנספר כספים בארצות-הברית. התוצאה: חולי קופת' חולים מאושפזים במחיר אפסי בהדסה, מנ' הליהם ממשיכים לשגור כספים באמריקה.

ח"כ כנוביץ, ששימש דובר המפלגה בעניני הבריאות עם מפא"י, ידע גם דברים מענינים יותר: כל חולה רגיל המוכנס לבית-חולים ממשלתי משלם 22 לירות ליום, קופת-חולים משלמת עבור חבריה רק 4.5 לירות.

אחרי שאסף את החומר הרב על המצב הרפואי בארץ, ידע ה' התורים הארוכים וההתמרמרות במרפאות קופת-החולים, הת' כונן כנוביץ למאבק. הוא היה משוכנע כי עם ציוד גדול כל כך של עובדות ומספרים יצליח לשכנע את שרי מפא"י לקבל את הצעותיו, לפרק את קופת-החולים ההס' תדרונית, להבטיח שירות רפואי לכל ה' אוכלוסיה.

אולם כבר בתחילת המשא-ומתן הוסבר ל' פרוגרסיבים כי ההצעה לא תתקבל. כי ב' ניגוד לדעתו של דויד בן-גוריון, התנגדו ראשי מפא"י להצעת הקוסמת לאפשר ביטוח רפואי גם ל-400' חלק האזרחים שלא היו חברים בשום קופת-חולים. הם פחדו להס' מיט מידיהם את קופת-החולים של ההס' תדרונית, חשבו כי רבים מתברי ההסתדרות יעזבו את הארגון המקצועי אם יהיה ה' ביטוח הרפואי בידי הממשלה, לא בביניהם.

כל עסקני מפא"י החתיקים קיבלו ברצינות מדהימה את דבריו של מרדכי נמיר, שהס' ביר לפני חודשיים מדוע זכו השמרנים ב' אנגליה בבחירות: "אילו היתה למפלגת ה' עבודה הבריטית אותה קופת-חולים כמו שיש לנו, השמרנים לא היו עולים לטלפון ל' עולם."

עסקני מפא"י, שלא האמינו בנצחיות של (המשך בעמוד 8)

• באמריקה, רופא לכל 700 תושבים ב' ממוצע.

• כ-80% מכלל המבוטחים, השאר בש' מונה קופת-חולים אחרות בישראל. ••• תחילת חלוקת המגיע 173 מיליון ל"י.

האגם

השאלה היא אם נחיה אנחנו ייש' ראל תמות או אם תחיה ישראל והעיר' בים ימות! הכיני השבוע המיגור סאלח סאלם, ראש שירותי ההסברה של רע"ם, "הריפובליקה הערבית המאוחדת תהיה מ' בנה להילחם באם תתחיל ישראל בהסית מי הירדן", הוסיף הוא.

היה זה שיאה של מלחמת עציים קולנית נגד ישראל, בה פתחו רע"ם לפני שבוע. ממשלות המרחב התכנסו לשיבות חירום. מומחים צבאיים וטכניים נועדו יחד לועידות מלחמת פירסומת. איומי מלחמה והצהרות תוקפניות היהדו שוב על גבולות ישראל. אולם האיום המחשבי ביותר, שהושמע ב' סערת השבוע, היה איום שכנותיה הערביות של ישראל לנתק ולחסום בפניה את מימי הירדן, מקור המים העשיר ביותר של המדינה. באיוו מידה היו איומים אלה רציניים? האם מסוגלים הערבים, מבחינה טכנית ר' כספית, להגשים את איומיהם? האמנם תעמוד ישראל בקרוב בפני העובדה של הידלדלות מימי הירדן? — אלה היו השאלות שהעסיקו השבוע את אורחי ישראל.

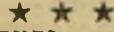

ציר גב במדינה

שירו המפורסם שתי גדות לירדן כתב זאב ז'בוטינסקי בית אחד, בו חרו: "נעמוד שבתוך לגשר / וכחוט השדרה ל' אנוש / לארצי קו הציר והקשר / זה ירדן — הירדן הקדום". בזמן כתיבת השיר עדיין לא שיער איש כי יבוא היום ונהר הירדן יהיה באמת חוט השדרה של כלכלתה הע' תידה של ישראל. בניגוד לשכנותיה בעולם העתיק, מצרים ובבל, לא היתה ארץ-ישראל מעולם ארץ השקאה. שעה ששכנותיה פיתחו מפעלי השקאה בידע סבני מופלא, נועדו מפעלי המים הקדומים של ישראל בעיקר לתצרוכת אום ובהמה, ולא לצרכי חקלאות. העשיר במקורות המים של הארץ, הירדן, שימש רק את היושבים בשכנותו.

אולם בעתיד הקרוב עשוי חוונו של ז'בוטינסקי, על "שתי גדות לירדן, זו שלנו זו גם כן", להתגשם — גם מבלי שיופעל כח צבאי לכיבוש הגדה המזרחית של ה' ירדן. הירדן עתיד, עזוב שנים מספר, לזרום דרך מוביל מים ארצי, בל-בליבה של המדינה, מהגליל עד לגב הרומי, כששתי גדותיו נמצאות בשטחה.

השבוע, יותר משש שנים מאז הוחל ב' ביצוע מפעל הירדן לגב, היה מי שדאג להכיר לאזרחי ישראל את קיומו. התער' רותם של שליטי רע"ם, דחקו בשעה שלא נעשתה שום פעולה בולטת או מיוחדת במינה במפעל הירדן, היא מענינם של פרי שנים פוליטיים. מה שהדאיג יותר אופי איומיהם, לא היו אלה דיבורים בעלמא. הם לוו בתכניות מפורטות, שאיימו לא רק להפריע לביצוע מפעל הירדן לגב, אלא סיכנו גם את מקור המים הראשי של ישראל, אמרו להפכו לאפיק חרב בו יורמו מיוחדות ועירות של מים, שלא יספיקו אף לאזורים המתקיימים על מימי הירדן כיום. מה מידת הסכנה שבאיומים אלה?

נסיעה בצעור ראשון

מה עובדות המצביעות על חשיבותו של מפעל הירדן: כמות המים הנוצרת במדינה מתקרבת כיום ל-1100' מיליון מטר מעוקב לשנה. סקר של כמיות-המים במ' דינה קבע כי מקורות-המים עשויים לספק עד 2000 מיליון מטרים מעוקבים לשנה, כלומר, כיום מנוצלים כ-55' אחוז ממקורות המים בישראל. ביום בו אפשר יהיה לנצל את מקורות המים, יחול מפנה מכריע בפיתוחה, החקלאי בעיקר, של הארץ.

רבע מכמות מקורות המים של המדינה, כ-500' מיליון מ"ק לשנה, מצוי בירדן. ב'

• שאר המקורות: הירדן והמעיינות — 500 מיליון מ"ק בשנה; מי שטפונות הני' תנים ניצול — 100 מיליון מ"ק בשנה; מי תהום — 750 מיליון מ"ק בשנה; מי ביוב ומים חוזרים מהשקאה — 145 מיליון.